

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 22ας Νοεμβρίου 2006

σχετικά με κρατική ενίσχυση που έδωσε σε εφαρμογή η Γαλλία για το *Laboratoire national de métrologie et d'essais* (Εθνικό Εργαστήριο Μετρολογίας και Δοκιμών) (C24/2005)

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2006) 5477]

(Το κείμενο στη γαλλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2007/217/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τα προαναφερθέντα άρθρα ⁽¹⁾, και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(3) Με επιστολή της 5ης Ιουλίου 2005, η Επιτροπή ενημέρωσε τη Γαλλία για την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ έναντι ορισμένων μέτρων. Η Γαλλία προσκόμισε τις πληροφορίες που ζητήθηκαν στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας με επιστολές της 4ης Νοεμβρίου 2005 και της 19ης Απριλίου 2006.

(4) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽²⁾. Η Επιτροπή κάλεσε τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τον εν λόγω μέτρο.

(5) Η Επιτροπή έλαβε τις σχετικές παρατηρήσεις εκ μέρους των ενδιαφερομένων. Τις διαβίβασε στη Γαλλία παρέχοντάς της τη δυνατότητα διατύπωσης παρατηρήσεων. Οι παρατηρήσεις της Γαλλίας έγιναν δεκτές την 1η Μαρτίου 2006.

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Κατόπιν καταγγελίας ανταγωνιστή, η Επιτροπή ενημερώθηκε ότι η Γαλλία έδωσε σε εφαρμογή κρατική ενίσχυση για το *Laboratoire national de métrologie et d'essais* (Εθνικό Εργαστήριο Μετρολογίας και Δοκιμών, στο εξής «LNE») ⁽²⁾.

(2) Με επιστολές της 3ης Σεπτεμβρίου 2003, της 11ης Φεβρουαρίου 2004 και της 7ης Ιουνίου 2004, η Επιτροπή κάλεσε τις γαλλικές αρχές να της παράσχουν πληροφορίες σχετικά με την οικονομική συνδρομή του κράτους στο LNE. Οι γαλλικές αρχές υπέβαλαν πληροφοριακά στοιχεία με επιστολές της 7ης Νοεμβρίου 2003, της 5ης Απριλίου 2004 και της 6ης Αυγούστου 2004.

(6) Η Επιτροπή απέστειλε συμπληρωματικές παρατηρήσεις στις 6 Ιουνίου 2006. Οι απαντήσεις των γαλλικών αρχών εστάλησαν στις 2 Αυγούστου 2006 και καταχωρίστηκαν την ίδια ημέρα από την Επιτροπή.

2. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

2.1. Ο δικαιούχος

Καθεστώς και δραστηριότητες

(7) Το Εθνικό Εργαστήριο Δοκιμών ιδρύθηκε το 1901 στο πλαίσιο του *Conservatoire national des arts et métiers*, ως δημόσιο ίδρυμα που υπόκειται στον έλεγχο του Υπουργείου

⁽¹⁾ ΕΕ C 263 της 22.10.2005, σ. 22.

⁽²⁾ LNE είναι το ακρωνύμιο του Εθνικού Εργαστηρίου Μετρολογίας και Δοκιμών, που ιδρύθηκε με διάταγμα της 25ης Ιανουαρίου 2005, μετά την ένταξη της Εθνικής Υπηρεσίας Μετρολογίας στο Εθνικό Εργαστήριο Δοκιμών.

⁽³⁾ Βλέπε υποσημείωση 1.

Εθνικής Παιδείας. Το 1978, απέκτησε το καθεστώς δημόσιας επιχείρησης βιομηχανικού και εμπορικού χαρακτήρα (EPIC), κατ' εφαρμογή του νόμου αριθ. 78-23 της 10ης Ιανουαρίου 1978 σχετικά με την προστασία και την ενημέρωση των καταναλωτών για προϊόντα και υπηρεσίες. Με το κείμενο αυτό, το Εθνικό Εργαστήριο Δοκιμών αποκτά αρμοδιότητες για να «πραγματοποιεί όλες τις εργασίες μελέτης, έρευνας, παροχής συμβουλών, εμπειρογνωμοσύνης, δοκιμών, ελέγχου και κάθε είδους παροχής τεχνικής βοήθειας, που είναι χρήσιμες για την προστασία και την ενημέρωση των καταναλωτών ή τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων». Δύναται επίσης να «μελετά για λογαριασμό και κατόπιν αιτήματος των υπηρεσιών μεθόδους δοκιμών αναγκών για την εκπόνηση κανονισμών και κανόνων», καθώς και να «εκδίδει πιστοποιητικά καταλληλότητας» και να διασφαλίζει εξ ονόματος των κρατικών αρχών τις σχέσεις με διεθνή όργανα που είναι επιφορτισμένα με τον έλεγχο των εν λόγω τομέων. Το 2005, το Εθνικό Εργαστήριο Δοκιμών ανέλαβε συμπληρωματική αποστολή: την καθοδήγηση της εθνικής επιστημονικής μετρολογίας [ρόλος που προηγουμένως είχε ανατεθεί στον δημόσιο φορέα Bureau national de métrologie (Εθνική Υπηρεσία Μετρολογίας), στο εξής «BNM»] και έγινε το Εθνικό Εργαστήριο Μετρολογίας και Δοκιμών.

- (8) Πέραν της αποστολής του προς όφελος των δημόσιων διοικήσεων, το LNE προσφέρει στις επιχειρήσεις ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών που παρέχονται σε όλα στάδια της ζωής των προϊόντων, με τις τέσσερις βασικές τεχνικές του: τη μέτρηση, τη δοκιμή, την πιστοποίηση και την κατάρτιση. Διαθέτει μέσα χάρη στα οποία εκτελεί προγράμματα δοκιμών, τυποποίησης ή κατά παραγγελία, σε πολλούς τομείς⁽⁴⁾. Οι πελάτες του είναι βιομηχανικές επιχειρήσεις, εταιρείες διανομής, δημόσιοι φορείς, οργανώσεις καταναλωτών, δικαστικοί εμπειρογνώμονες και δικαστήρια, ασφαλιστικές εταιρείες και διοικήσεις⁽⁵⁾.
- (9) Το LNE χρησιμοποιεί κτίρια και εξοπλισμούς ταυτόχρονα για την εκτέλεση αποστολών τις οποίες του αναθέτει το κράτος και για την παροχή υπηρεσιών προς τρίτους.
- (10) Το LNE δραστηριοποιείται στο πλαίσιο ευρωπαϊκών και διεθνών οργανισμών όπως η CEN (Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης), η Eurolab (Ευρωπαϊκή ομοσπονδία εθνικών ενώσεων εργαστηρίων μέτρησης, δοκιμών και αναλύσεων), ο EOTC (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Πιστοποίησης και Δοκιμών) και η ILAC (International Laboratory Accreditation Committee).
- (11) Αριθμεί 700 συνεργάτες, κατανεμημένους σε 30 πολυκλαδικές ομάδες, και διαθέτει 55 000 τ.μ. εργαστηρίων, εκ των οποίων 10 000 τ.μ. στο Παρίσι και 45 000 τ.μ. στην Trappes.
- (12) Το LNE διαθέτει αντιπροσωπείες στην Ασία [LNE-Asia στο Χονγκ Κονγκ⁽⁶⁾] και στις Ηνωμένες Πολιτείες (θυγατρική G-

MED North America, στην Ουάσινγκτον). Εντούτοις, οι δραστηριότητες αυτές είναι μετρίου εύρους.

- (13) Το 2005, τα έσοδα ανήλθαν σε 65 εκατ. ευρώ και τα κέρδη σε 0,7 εκατ. ευρώ.

Οι συμβάσεις στόχων

- (14) Από το 1997, η εντολή που ανατέθηκε στο LNE από το κράτος εντάσσεται στο πλαίσιο συμβάσεων στόχων που έχουν συναφθεί μεταξύ των γαλλικών αρχών και του ιδρύματος για περίοδο τεσσάρων ετών. Η πρώτη σύμβαση στόχων εφαρμόστηκε την περίοδο 1997-2001, η δεύτερη την περίοδο 2001-2004 και η τρίτη έχει συναφθεί για την περίοδο 2005-2008.
- (15) Οι συμβάσεις περιλαμβάνουν τις αποστολές ως εθνικό εργαστήριο μετρολογίας, τις αποστολές ως ερευνητικός οργανισμός, τις αποστολές τεχνικής βοήθειας στις κρατικές αρχές, καθώς και αποστολές «συνοδευτικές των επιχειρήσεων» στον τομέα των δοκιμών και της βεβαίωσης συμμόρφωσης.

Οι πόροι του LNE

- (16) Το διάταγμα αριθ. 78-280 της 10ης Μαρτίου 1978 σχετικά με το LNE ορίζει ότι «οι πόροι του ιδρύματος περιλαμβάνουν κυρίως [...] επιδοτήσεις από το κράτος, την τοπική αυτοδιοίκηση, δημόσιες επιχειρήσεις και οποιοδήποτε δημόσιο ή ιδιωτικό οργανισμό[...]»⁽⁷⁾. Στη βάση αυτή, το LNE έχει χορηγήσει μέχρι σήμερα επιδοτήσεις λειτουργίας⁽⁸⁾ και επενδυτικές επιχορηγήσεις:

(σε εκατ. ευρώ)

	Επιδότησεις λειτουργίας	Επενδυτικές επιχορηγήσεις
2005	14,7	6,9
2004	13,8	6,1
2003	13,0	5,5
2002	13,6	4,6
2001	12,6	4,6
2000	11,2	4,6
1999	10,8	4,4
1998	10,9	4,1
1997	10,9	4,2
1996	10,4	4,2
1995	10,7	4,1
1994	11,0	4,0
1993	10,6	3,8

⁽⁴⁾ Για παράδειγμα, η μετρολογία και ο τεχνικός εξοπλισμός, τα υλικά, τα καταναλωτικά αγαθά, η υγεία και τα ιατρικά βοηθήματα, οι βιομηχανικοί εξοπλισμοί και συστατικά στοιχεία, η υλικοτεχνική υποστήριξη, η ενέργεια και το περιβάλλον.

⁽⁵⁾ Πηγή: www.lne.fr

⁽⁶⁾ Το 2001, το LNE δημιούργησε το LNE-Asia, κοινή επιχείρηση μεταξύ του LNE και του CMA-Testing and Certification Laboratories.

⁽⁷⁾ Το εν λόγω διάταγμα τροποποιήθηκε από τα διατάγματα αριθ. 2005-49 της 25ης Ιανουαρίου 2005 και αριθ. 2005-436 της 9ης Μαΐου 2005, ιδίως όσον αφορά το χρηματοδοτικό και λογιστικό καθεστώς και τον έλεγχο του LNE. Οι πόροι του LNE παραμένουν εντούτοις πανόμοιοι.

⁽⁸⁾ Πρόκειται για το άθροισμα των ποσών που αντιστοιχούν στη σύμβαση «Μετρολογία» και των επιδοτήσεων λειτουργίας του λογαριασμού αποτελέσματος.

- (17) Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, οι επιδοτήσεις λειτουργίας και οι επενδυτικές επιχορηγήσεις χορηγήθηκαν από το Υπουργείο Βιομηχανίας και το BNM «έναντι αποστολών δημόσιας υπηρεσίας» του LNE. Κατ' ουσία, αποτελούν επιδοτήσεις που αποσκοπούν στην κάλυψη του κόστους που συνεπάγεται η εκτέλεση των εν λόγω αποστολών. Η νομική βάση αυτών των επιδοτήσεων είναι ο νόμος περί οικονομικών που ψηφίζεται κάθε χρόνο από το Γαλλικό Κοινοβούλιο.
- (18) Μεταξύ των επενδυτικών επιχορηγήσεων βρίσκονται οι επιδοτήσεις που συνδέονται με την κατασκευή δύο συγκροτημάτων εργαστηρίων με την ονομασία «Trappes 3» και «Trappes 4» (στάδια 1 και 2), σύμφωνα με την τοποθεσία τους. Οι επιδοτήσεις αυτές χορηγήθηκαν από τα Υπουργεία Βιομηχανίας και Περιβάλλοντος, το BNM, καθώς και την περιφέρεια Île -de-France και το Γενικό Συμβούλιο των Yvelines.
- (19) Το LNE επωφελείται επίσης από πόρους που προέρχονται από τις εμπορικές δραστηριότητές του. Έτσι, ο κύκλος εργασιών του εμπορικού τομέα αντιπροσώπευε πάντα άνω του 50 % των συνολικών εσόδων του LNE κατά την εξεταζόμενη περίοδο, φθάνοντας το 63 % το 2005.
- (24) Σύμφωνα με την Επιτροπή, το πλεονέκτημα που παρέχει η διεπίδότηση για ανταγωνιστικές δραστηριότητες θα ευνοούσε το LNE στις παροχές υπηρεσιών του σε αγορές που υπόκεινται στο καθεστώς του ανταγωνισμού σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Συνεπώς, θα επηρεάζονταν οι ενδοκοινοτικές συναλλαγές.
- (25) Οι ενισχύσεις θεωρούνται παράνομες κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο στ) του κανονισμού αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ (*).
- (26) Οι εξαιρέσεις του εν λόγω μη συμβιβάσιμου που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφοι 2 και 3 της συνθήκης ΕΚ, δεν εφαρμόζονται εν προκειμένω.

2.2. Οι σχετικές αγορές

- (20) Το LNE παρεμβαίνει στις αγορές υπηρεσιών δοκιμών, μετρολογίας, πιστοποίησης, διακρίβωσης, κατάρτισης και έρευνας και ανάπτυξης. Το LNE παρέχει τις προαναφερόμενες υπηρεσίες ιδίως στον τομέα των καταναλωτικών προϊόντων, στον ιατροφαρμακευτικό τομέα, στους τομείς των κατασκευαστικών υλικών/συσκευασιών/προϊόντων και των βιομηχανικών προϊόντων.
- (21) Οι εν λόγω αγορές είναι ανοικτές στον ανταγωνισμό στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Ειδικότερα, το LNE ανταγωνίζεται με άλλους οργανισμούς στην αγορά πιστοποίησης που απαιτούν οι ευρωπαϊκές οδηγίες, καθώς και με χιλιάδες ιδρύματα αξιολόγησης της συμμόρφωσης, λόγω ιδίως της δυνατότητάς του να χορηγεί τα εθνικά πρότυπα που έχουν ορίσει οι αρχές άλλων κρατών μελών (όπως για παράδειγμα το γερμανικό σήμα GS).
- (27) Όσον αφορά το άρθρο 86 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ, αυτό εφαρμόζεται μόνο σε οικονομικές δραστηριότητες που καλύπτονται από αποστολή γενικού συμφέροντος που εκτελείται για λογαριασμό του κράτους. Ωστόσο, μετά από προκαταρκτική ανάλυση του φακέλου, η Επιτροπή εκτιμά ότι από τις πληροφορίες που διαθέτει στο παρόν στάδιο δεν προκύπτει ότι οι αποστολές τις οποίες αναθέτει το κράτος στο LNE στο πλαίσιο της σύμβασης στόχων μπορούν να θεωρηθούν ότι έχουν ανεπιφύλακτα οικονομικό χαρακτήρα. Ούτε και φαίνεται ότι οι υπηρεσίες που παρέχει το LNE υπό καθεστώς ανταγωνισμού είχαν ως αντικείμενο ξεχωριστή αποστολή υπηρεσίας γενικού συμφέροντος. Έτσι, η Επιτροπή θεώρησε ότι, στο παρόν στάδιο, δεν μπορεί να επικαλεστεί το άρθρο 86 παράγραφος 2 της συνθήκης, για το συμβιβασμό των εν λόγω μέτρων.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ

2.3. Λόγοι που οδήγησαν στην κίνηση της διαδικασίας

- (22) Η Επιτροπή, μετά το τέλος της προκαταρκτικής της εξέτασης, επισήμανε ότι δεν ήταν εφικτό στο παρόν στάδιο να εκτιμήσει επακριβώς το χαρακτήρα της υπηρεσίας γενικού ή μη συμφέροντος για ορισμένες αποστολές που ανατέθηκαν στο LNE και, επιπλέον, να αποφανθεί σχετικά με τον εμπορικό ή μη χαρακτήρα των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων.
- (23) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες ως προς την αιτιολόγηση του ποσού των επιδοτήσεων λειτουργίας και των επενδυτικών επιχορηγήσεων προς το LNE με σκοπό την αντιστάθμιση του κόστους των δραστηριοτήτων του ή των μη οικονομικών επενδυτικών σχεδίων του, ή του κόστους της εκτέλεσης εντολής που του έχει αναθέσει το κράτος. Ελλείψει λογιστικού διαχωρισμού μεταξύ δραστηριοτήτων διαφορετικών χαρακτήρων που, επιπλέον, δεν μπορούσαν να διαθέτει μέρος των δημόσιων επιδοτήσεων για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων του που ασκούνται υπό καθεστώς ανταγωνισμού. Αυτό θα ισοδυναμούσε με διεπίδότηση των προαναφερόμενων δραστηριοτήτων και θα συνιστούσε κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης ΕΚ.
- (28) Τρεις ενδιαφερόμενοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας:
- η εταιρεία Emitech, με επιστολή της 14ης Νοεμβρίου 2005,
 - το εργαστήριο Intertek Testing Services (Γαλλία), με επιστολή της 21ης Νοεμβρίου 2005,
 - τα βιομηχανικά εργαστήρια Pourquetry Analyses, με επιστολή της 21ης Νοεμβρίου 2005.
- (*) ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1791/2006 (ΕΕ L 363 της 20.12.2006, σ. 1).

- (29) Οι παρατηρήσεις αυτές, συχνά παρεμφερείς, παρουσιάζονται συνοπτικά και συγκεντρώνονται θεματικά στις αιτιολογικές σκέψεις 30 έως 32.
- (30) Πρώτον, η αποστολή δημόσιας υπηρεσίας την οποία έχει αναλάβει το LNE δεν έχει οριστεί σαφώς. Έτσι, είναι αδύνατο για τους ανταγωνιστές του LNE να καθορίσουν το όριο μεταξύ ενδεχόμενων υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας και εμπορικών δραστηριοτήτων. Επιπλέον, αυτοί δεν θα έχουν κανένα μέσο για να ελέγξουν με αντικειμενικό και διαφανή τρόπο κατά πόσο το LNE χρησιμοποιεί τις επιδοτήσεις που λαμβάνει από το κράτος μόνο για υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Έτσι, οι επιδοτήσεις θα καταβάλλονταν από την τοπική αυτοδιοίκηση, επί παραδείγματι για την επέκταση των χώρων Trappes που στεγάζουν εμπορικές δραστηριότητες. Ούτε το LNE εκπληρώνει ορισμένες αποστολές, όπως η εκπροσώπηση των δημόσιων αρχών στα διεθνή όργανα (το Intertek αποδεικνύει για παράδειγμα ότι συμμετέχει στις επιτροπές της AFNOR και του CEN χωρίς να λαμβάνει αποζημίωση από τις δημόσιες αρχές). Εξάλλου, οι εν λόγω ενισχύσεις θα χορηγούνταν στο LNE χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση· συνεπώς, είναι παράνομες και, για το λόγο αυτό, άκυρες.
- (31) Δεύτερον, το LNE διαθέτει, λόγω του καθεστώτος του ως δημόσιας επιχείρησης, ορισμένα επιλεκτικά πλεονεκτήματα όπως η αυτασφάλιση και γενικότερα η μη καταβολή ασφαλίστρων, ένα ειδικό καθεστώς του εργατικού δικαίου, ιδίως όσον αφορά τις συντάξεις και την ασφάλιση ανεργίας, το δικαίωμα χρησιμοποίησης εγγράφων με το λογότυπο της Γαλλικής Δημοκρατίας, η χρησιμοποίηση επίσημης εικόνας ή επίσημου εργαστηρίου, η πραγματική άδεια στο πλαίσιο της έκπτωσης φόρου για την έρευνα και η δωρεάν αρχειοθέτηση. Εξάλλου, το LNE θα ευνοηθεί από τη διοίκηση των τελωνείων που θα χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες του LNE ή που θα υποχρεώνει επιχειρήσεις να προσφεύγουν στις υπηρεσίες του LNE, εξαιρουμένου κάθε άλλου εργαστηρίου.
- (32) Τρίτον, οι επιδοτήσεις του κράτους στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό, ιδίως στο διεθνές επίπεδο. Εξάλλου, το LNE έχει πολλές εγκαταστάσεις στο εξωτερικό.
- (33) Με δύο επιστολές της 4ης Νοεμβρίου 2005 και της 19ης Απριλίου 2006, η Γαλλία κοινοποίησε στην Επιτροπή τις παρατηρήσεις της όσον αφορά την απόφαση κίνησης επίσημης διαδικασίας σχετικά με την οικονομική συνδρομή που χορηγήθηκε στο LNE και παρείχε συμπληρωματικές πληροφορίες όσον αφορά τη λογιστική καταχώρηση των δραστηριοτήτων του LNE.
- (34) Πρώτον, η Γαλλία υπογραμμίζει ότι πληρούνται τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) της οδηγίας 80/723/ΕΟΚ της Επιτροπής της 25ης Ιουνίου 1980 περί της διαφάνειας των οικονομικών σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών και των δημοσίων επιχειρήσεων⁽¹⁰⁾. Αυτό απαλλάσσει το LNE από την υποχρέωση τήρησης και διατήρησης ξεχωριστού λογιστικού καθεστώτος.
- (35) Οι γαλλικές αρχές υπογραμμίζουν ωστόσο ότι το LNE διαθέτει αναλυτικό λογιστικό καθεστώς από το 1990. Το τελευταίο αναθεωρήθηκε το 2005 στο πλαίσιο της τήρησης της σύμβασης κράτους-LNE 2005-2008. Το εν λόγω καθεστώς επιτρέπει πλήρη διαχωρισμό των λογαριασμών μεταξύ του εμπορικού και του δημόσιου τομέα και δείχνει, ειδικότερα, την απόδοση των εμπορικών παροχών που πραγματοποιεί το LNE, ανεξαρτήτως της ετήσιας επιδότησης που του χορηγήθηκε και που διατέθηκε για τις αποστολές δημόσιας υπηρεσίας.
- (36) Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε είναι αυτή του πλήρους κόστους: το LNE είναι οργανωμένο σε κέντρα αναλύσεων που συνδράμουν, άμεσα ή έμμεσα, τις διάφορες αποστολές και δραστηριότητές του. Ο όγκος των υποχρεώσεων και των προϊόντων διατίθεται κατά τον πλέον άμεσο τρόπο:
- τα επιχειρησιακά τμήματα, ή βασικά κέντρα αναλύσεων, ανέρχονται στα 80, για πληθυσμό περίπου 500 ατόμων,
 - τα λειτουργικά τμήματα και κέντρα κόστους αντιπροσωπεύουν περίπου σαράντα βοηθητικά κέντρα, για πληθυσμό 200 ατόμων.
- (37) Οι υπάλληλοι του LNE καταλογίζουν τις ώρες τους μέσω λογισμικού καταχώρησης. Ανάλογα με το χαρακτήρα της δραστηριότητας, οι ώρες είναι άμεσες (επιχειρησιακά τμήματα) ή έμμεσες (επιχειρησιακά και λειτουργικά τμήματα), δεδομένου ότι τα γενικά έξοδα συνιστούν το κόστος των βοηθητικών κέντρων (λειτουργικά τμήματα και κέντρα κόστους).
- (38) Το κόστος των βοηθητικών κέντρων κατανέμεται στη συνέχεια μεταξύ των βασικών κέντρων σε συνάρτηση με πολλές μονάδες έργων ή βασικά στοιχεία κατανομής (προσωπικό, συνολικό μισθολογικό κόστος, αριθμός θέσεων πληροφωρικής, επιφάνεια χώρων, ποιότητα των συστημάτων θερμικής και κλιματικής ρύθμισης).
- (39) Σε δεύτερο χρόνο, το πλήρες κόστος των βασικών κέντρων ανάλυσης καταλογίζεται στις δραστηριότητες βάσει δύο παραγόντων του κόστους:
- τις ώρες άμεσου εργατικού δυναμικού, που καταλογίζονται σε κάθε υπάλληλο,
 - το συντελεστή χρησιμοποίησης των εξοπλισμών.

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

- (33) Με δύο επιστολές της 4ης Νοεμβρίου 2005 και της 19ης Απριλίου 2006, η Γαλλία κοινοποίησε στην Επιτροπή τις παρατηρήσεις της όσον αφορά την απόφαση κίνησης επίσημης διαδικασίας σχετικά με την οικονομική συνδρομή που χορηγήθηκε στο LNE και παρείχε συμπληρωματικές πληροφορίες όσον αφορά τη λογιστική καταχώρηση των δραστηριοτήτων του LNE.

Διαχωρισμός των λογαριασμών

- (34) Πρώτον, η Γαλλία υπογραμμίζει ότι πληρούνται τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) της οδηγίας 80/723/ΕΟΚ της Επιτροπής της 25ης Ιουνίου 1980 περί της διαφάνειας των οικονομικών σχέσεων

⁽¹⁰⁾ ΕΕ L 195 της 29.7.1980, σ. 35. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2005/81/ΕΚ (ΕΕ L 312 της 29.11.2005, σ. 47).

- (40) Ο δεύτερος παράγοντας αποσκοπεί να επηρεάζει σε ικανοποιητικό βαθμό τις επιβαρύνσεις απόσβεσης και υποδομής στις δραστηριότητες του LNE (τα έξοδα υποδομής αποτελούνται από έμμεσες επιβαρύνσεις των μονάδων συντήρησης, εργαστηρίου και διαχείρισης ακινήτων).
- (41) Στο επίπεδο βασικού κέντρου ανάλυσης (μέσο επιχειρησιακό τμήμα έξι ατόμων), ο συντελεστής χρησιμοποίησης υπολογίζεται για κάθε τομέα σταθμίζοντας το συντελεστή χρησιμοποίησης με την αξία του υλικού. Οι επιβαρύνσεις απόσβεσης και υποδομής, που συνδέονται άμεσα με τους εξοπλισμούς, μπορούν τότε να καταλογιστούν, αναλογικά με αυτούς τους συντελεστές, στο δημόσιο είτε στον εμπορικό τομέα.
- (42) Τα έμμεσα έξοδα και τα λοιπά γενικά έξοδα του κέντρου ανάλυσης υπολογίζονται για τις εμπορικές ή δημόσιες δραστηριότητες κατ' αναλογία με τους καταλογισμούς άμεσων ωρών των υπαλλήλων του τμήματος.
- (43) Το 2005, οι πραγματικοί συντελεστές χρησιμοποίησης των υλικών στον εμπορικό και στο δημόσιο τομέα επέτρεψαν μεμονωμένη κατανομή των επιβαρύνσεων υποδομής και απόσβεσης κάθε υλικού κατ' αναλογία της χρησιμοποίησής του. Το άθροισμα των μεμονωμένων κατανομών παρέχει το σύνολο για το 2005.
- (44) Για την περίοδο 1993-2004, η εν λόγω μεμονωμένη κατανομή δεν ήταν εφικτή. Επιλέχθηκε ως εκ τούτου η προσφυγή σε συνολικό δείκτη του συντελεστή χρησιμοποίησης. Ο συνολικός δείκτης προέρχεται από τη στάθμιση μεμονωμένων συντελεστών χρησιμοποίησης κάθε υλικού με την αξία του υλικού. Η αξία του δείκτη για το 2005 ανέρχεται σε 44 % για τον εμπορικό τομέα και 56 % για το δημόσιο τομέα. Αυτοί οι συντελεστές χρησιμοποίησης αποτέλεσαν πηγή πληροφόρησης, σε επίπεδο ομάδας, για τους βασικούς εξοπλισμούς του Εργαστηρίου αξίας απόκτησης ανώτερης ή ίσης με 7 500 ευρώ, δηλαδή σχεδόν 1 200 υλικά, που αντιπροσωπεύουν αξία 70 % του συνόλου των υλικών και εξοπλισμών του LNE.
- (45) Η Γαλλία χρησιμοποιεί εντούτοις στους υπολογισμούς της για την κατανομή των επιβαρύνσεων και συνεπώς για την εκτίμηση των αποτελεσμάτων του δημόσιου και του εμπορικού τομέα, ένα πιο συνετό λόγο κατανομής της τάξης του 50/50, αντί για λόγο 56/64. Αυτό αντιστοιχεί σε περιθώριο ασφαλείας γύρω στο 10 % (στην πραγματικότητα 6 στα 56).
- (46) Τα κτίρια δεν ενσωματώνονται στην προαναφερόμενη σειρά δειγμάτων αλλά οι λόγοι χρησιμοποίησης στο αναλυτικό λογιστικό καθεστώς οδηγούν σε κατανομή 2/3-1/3 για το δημόσιο τομέα.
- (47) Οι λογαριασμοί του LNE για την περίοδο 1993-2004 αποτέλεσαν έτσι αντικείμενο εκ νέου επεξεργασίας σύμφωνα με το αίτημα που εξέφρασε η Επιτροπή, προκειμένου τα πάγια γενικά έξοδα παραγωγής να καταλογιστούν είτε στον εμπορικό είτε στο δημόσιο τομέα, ενώ στο λογιστικό καθεστώς

θεωρήθηκαν «μεικτές» δαπάνες. Η μέθοδος που ελήφθη υπόψη βασίζεται σε αρχή που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του διεθνούς λογιστικού κανόνα IAS 2, σύμφωνα με τον οποίον τα πάγια γενικά έξοδα παραγωγής πρέπει να υπολογίζονται στο κόστος παραγωγής βάσει της συνήθους ικανότητας των εγκαταστάσεων παραγωγής.

Υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος

- (48) Δεύτερον, η Γαλλία υπενθυμίζει τις δραστηριότητες σχετικά με τις αποστολές δημόσιας υπηρεσίας που έχουν ανατεθεί στο LNE και διευκρινίζει ότι το τελευταίο είναι ένα EPIC που υπόκειται στην τήρηση της αρχής της ειδικότητας, που εφαρμόζεται σε κάθε δημόσιο ίδρυμα το οποίο έχει συσταθεί με σκοπό τη διαχείριση δημόσιας υπηρεσίας. Η Γαλλία, βασιζόμενη στη νομολογία του Δικαστηρίου ⁽¹¹⁾, προβάλλει στη συνέχεια το επιχείρημα ότι οι αποστολές δημόσιας υπηρεσίας της επιχείρησης LNE είναι αποστολές υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, εφόσον το LNE εφαρμόζει μέσα που δεν θα χρησιμοποιούσε αν λάμβανε υπόψη μόνο το εμπορικό του συμφέρον. Οι αποστολές που καταγράφονται στη σύμβαση στόχων 2005/2008 αποκτούν έτσι ορισμένο και ειδικό χαρακτήρα. Τέλος, η νομολογία ⁽¹²⁾ υπογραμμίζει, αφενός, ότι η οντότητα που διεκπεραιώνει υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος πρέπει να έχει αναλάβει τη συγκεκριμένη αποστολή με πράξη δημόσιας εξουσίας, που ορίζει επακριβώς το περιεχόμενο των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας και, αφετέρου, ότι η Επιτροπή μπορεί να αμφισβητήσει τον ορισμό υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος που έλαβε υπόψη του κράτος μέλος μόνο σε περίπτωση προφανούς σφάλματος. Η Γαλλία θεωρεί ότι τα EPIC ικανοποιούν εξ ορισμού τα προαναφερόμενα κριτήρια.

Έλλειψη κρατικής ενίσχυσης και έλλειψη διεπιδότησης

- (49) Τρίτον, σύμφωνα με τη Γαλλία, η αντιστάθμιση που χορηγήθηκε στο LNE για τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας δεν συνιστά απαγορευμένη κρατική ενίσχυση. Πράγματι, οι τέσσερις κωρευτικοί όροι της απόφασης Altmark ⁽¹³⁾ πληρούνται. Επιπλέον, η ανάλυση δείχνει ότι οι διατάξεις της κοινοτικής πλαισίωσης των κρατικών ενισχύσεων υπό μορφή αντιστάθμισης για παροχή δημόσιας υπηρεσίας ⁽¹⁴⁾ (στο εξής «η πλαισίωση») τηρούνται. Επικουρικά, κάθε κύρωση που επιβάλλεται έναντι της Γαλλίας αντιβαίνει στην απόφαση 2005/842/EK της Επιτροπής της 28ης Νοεμβρίου 2005 για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 86 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισεων για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ⁽¹⁵⁾. Πράγματι, το άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) της απόφασης ορίζει το συμβιβασμό τέτοιων αντιστάθμισεων υπό ορισμένες προϋποθέσεις τις οποίες πληροί το LNE.

⁽¹¹⁾ Ιδίως η απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Απριλίου 1989, Ahmed Saeed Flugreisen και λοιποί (66/86, Συλλογή 1989, σ. 803).

⁽¹²⁾ Απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Ιουνίου 2005, Olsen κατά Επιτροπής (T-17/02, Συλλογή 2005, σ. II-2031, σημεία 186 και επόμενα και 216).

⁽¹³⁾ Απόφαση της 24ης Ιουλίου 2003, Altmark Trans και Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, Συλλογή σ. I-7747).

⁽¹⁴⁾ EE C 297 της 29.11.2005, σ. 4.

⁽¹⁵⁾ EE L 312 της 29.11.2005, σ. 67.

- (50) Οι επιδοτήσεις για τους χώρους Trappes, που χορηγήθηκαν από την τοπική αυτοδιοίκηση και το κράτος, χρηματοδοτήσαν τα απαραίτητα μέσα για την υλοποίηση των αποστολών δημόσιας υπηρεσίας που έχουν ανατεθεί στο LNE.
- (51) Επιπλέον, βάσει ανάλυσης των σχετικών αγορών, η Γαλλία προτιμά να αποδείξει ότι δεν υπάρχουν, μέχρι την ημέρα της προσφυγής, παράνομες διεισδοτήσεις, δηλαδή που θα επέτρεπαν στο LNE να εφαρμόζει προχρονολογημένες τιμές στους συγκεκριμένους εμπορικούς τομείς.
- (52) Τέλος, η Γαλλία εκτιμά ότι το LNE δεν κατέχει σημαντικό μερίδιο αγοράς, εφόσον αυτό αξιολογήθηκε σε 4,2 % σε εθνικό επίπεδο και σε 1 % σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Άλλα στοιχεία

- (53) Τέταρτον, η Γαλλία διευκρινίζει ότι η εμπορική έκπτωση που χορηγείται στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) του Île-de-France εντάσσεται στο πλαίσιο καθεστώτος που επέτρεψε η Επιτροπή το 1989 ⁽¹⁶⁾, στο οποίο θα μπορούσε να προσχωρήσει οποιοδήποτε εργαστήριο, συμπεριλαμβανομένων των εναγόντων. Το ποσό των επιδοτήσεων που χορηγήθηκαν από την περιφέρεια Île-de-France ανέρχεται σε 61 000 ευρώ από το 1995. Οι πραγματικοί δικαιούχοι αυτών των επιδοτήσεων ήταν οι συγκεκριμένες ΜΜΕ. Εξάλλου, η Γαλλία δεν διαπίστωσε ίχνος της επικαλούμενης επιδότησης του Agence de l'environnement et de la maîtrise de l'énergie (Οργανισμός περιβάλλοντος και ελέγχου της ενέργειας, ADEME) στο LNE.
- (54) Πέμπτον, η Γαλλία σημειώνει ότι, για την πραγματοποίηση των δοκιμών της, η Direction générale des douanes et droits indirects (Γενική διεύθυνση τελωνείων και έμμεσων φόρων, DGDDI) προσφεύγει σε δικά της εργαστήρια ή σε εκείνα της Direction générale de la concurrence, de la consommation et de la répression des fraudes (Γενική διεύθυνση ανταγωνισμού, κατανάλωσης και καταστολής των περιπτώσεων απάτης, DGCCRF) όταν αυτά διαθέτουν την ad hoc τεχνική αρμοδιότητα (για παράδειγμα, μεγάλος αριθμός δοκιμών για τα παιχνίδια πραγματοποιήθηκαν από εργαστήριο των τελωνείων). Σε αντίθετη περίπτωση, η DGDDI προσφεύγει σε εξωτερικά εργαστήρια μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται ιδίως το LNE. Η επιλογή του εργαστηρίου γίνεται σε συνάρτηση με τις αρμοδιότητές του όσον αφορά την εφαρμογή της συγκεκριμένης ρύθμισης. Έτσι, η DGDDI μπορεί να προσφεύγει, για παράδειγμα, στο Εθνικό Ινστιτούτο έρευνας και ασφάλειας για τις μάσκες προστασίας ή ακόμα στο Επιστημονικό και τεχνικό κέντρο για τα κτίρια όσον αφορά κατασκευαστικά προϊόντα.

5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

- (55) Η παρούσα διαδικασία έχει ως αντικείμενο τις ετήσιες επιδοτήσεις λειτουργίας, καθώς και τις επενδυτικές επιχορηγήσεις που χορηγήθηκαν στο LNE από τις δημόσιες αρχές την περίοδο 1993-2005.

⁽¹⁶⁾ Φάκελος NN 6/89, περιφερειακά κέντρα καινοτομίας και μεταφοράς τεχνολογίας. Επιστολή προς τις γαλλικές αρχές SEC(1989) 814 της 23ης Μαΐου 1989.

5.1. Χαρακτήρας της κρατικής ενίσχυσης

Οι αποστολές δημόσιας υπηρεσίας του LNE είναι οικονομικές δραστηριότητες

- (56) Οι κανόνες ανταγωνισμού δεν εφαρμόζονται στις μη οικονομικές δραστηριότητες. Συνεπώς, πρέπει καταρχήν να εκτιμηθεί ο οικονομικός ή μη χαρακτήρας των δραστηριοτήτων του LNE ⁽¹⁷⁾ στο δημόσιο τομέα.
- (57) Αποτελεί οικονομική δραστηριότητα κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά ⁽¹⁸⁾. Σύμφωνα με το γενικό εισαγγελέα Jacobs, στα συμπεράσματά του σχετικά με την υπόθεση C-222/04, το βασικό κριτήριο με το οποίο αξιολογείται κατά πόσο μία δραστηριότητα έχει οικονομικό χαρακτήρα είναι το κριτήριο βάσει του οποίου γνωρίζουμε κατά πόσο η δραστηριότητα μπορεί, τουλάχιστον καταρχήν, να ασκείται από ιδιωτική επιχείρηση με σκοπό την επίτευξη κερδοσκοπικού σκοπού.
- (58) Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή εκτιμά ότι οι εργασίες μελέτης, έρευνας, παροχής συμβουλών, εμπειρογνωμοσύνης, δοκιμής, ελέγχου και κάθε μορφής παροχής τεχνικής βοήθειας που είναι χρήσιμες για την προστασία και την ενημέρωση των καταναλωτών ή τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων, τις οποίες πραγματοποιεί το LNE στο πλαίσιο της αποστολής γενικού συμφέροντος αντιστοιχούν σε παροχή υπηρεσιών στις εν λόγω αγορές και ότι οι υπηρεσίες αυτές μπορούν καταρχήν να παρέχονται από επιχείρηση κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Συνεπώς, οι αποστολές που ανατίθενται από το κράτος στο LNE έχουν οικονομικό χαρακτήρα ⁽¹⁹⁾.

Κριτήρια που απαιτούνται για το χαρακτηρισμό κρατικού μέτρου ως κρατική ενίσχυση

- (59) Σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 1 μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση εφόσον πληρούνται οι ακόλουθοι τέσσερις σωρευτικοί όροι. Πρώτον, πρέπει να πρόκειται για κρατική παρέμβαση ή παρέμβαση μέσω κρατικών πόρων. Δεύτερον, το μέτρο πρέπει να παρέχει πλεονέκτημα στο δικαιούχο του. Τρίτον, πρέπει να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ευνοώντας ορισμένες επιχειρήσεις. Τέταρτον, το μέτρο πρέπει να δύναται να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

Κρατικοί πόροι

- (60) Τα κονδύλια του κρατικού προϋπολογισμού αποτελούν προφανώς κρατικούς πόρους.
- (61) Ο δημόσιος φορέας «Εθνική Υπηρεσία Μετρολογίας» ελεγχόταν από το κράτος ⁽²⁰⁾, προτού ενσωματωθεί στο LNE το 2005. Συνεπώς, οι πόροι του LNE που συνδέονται με τις συμβάσεις με το BNM είναι κρατικοί πόροι.

⁽¹⁷⁾ Είναι προφανές ότι οι δραστηριότητες στον εμπορικό τομέα είναι οικονομικές δραστηριότητες κατά την έννοια της νομολογίας.

⁽¹⁸⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Ιανουαρίου 2006, Cassa di Risparmio di Firenze και λοιποί (C-222/04, Συλλογή 2006, σ. I-289).

⁽¹⁹⁾ Με την επιφύλαξη των όσων αναφέρονται στο σημείο 5.4 της παρούσας απόφασης.

⁽²⁰⁾ Το BNM ήταν δημόσιος φορέας που έχει συσταθεί μεταξύ, αφενός, του γαλλικού κράτους, εκπροσωπούμενου από το Υπουργείο Βιομηχανίας και το Υπουργείο Έρευνας και Νέων Τεχνολογιών και, αφετέρου, δημοσίων οντοτήτων: η Commissariat à l'énergie atomique (Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας), το Conservatoire national des arts et métiers, το LNE και το Observatoire de Paris. Τα χρηματοδοτικά μέσα του δημόσιου φορέα προέρχονταν από τα μέλη του.

(62) Οι ενισχύσεις που χορηγούνται από περιφερειακές και τοπικές οντότητες των κρατών μελών, ανεξαρτήτως του καθεστώτος και του ορισμού τους, υπόκεινται σε εξέταση συμμόρφωσης προς το άρθρο 87 της συνθήκης ⁽²¹⁾. Οι επιδοτήσεις που καταβάλλονται από το Περιφερειακό Συμβούλιο της Île-de-France και από το Γενικό Συμβούλιο των Yvelines είναι κρατικοί πόροι.

(63) Ως εκ τούτου, όλα τα εν λόγω μέτρα χρηματοδοτούνται μέσω κρατικών πόρων.

Πλεονέκτημα που παρέχεται στο δικαιούχο

(64) Συνιστούν πλεονέκτημα κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ παρεμβάσεις που, με διάφορες μορφές, ελαφρύνουν τις επιβαρύνσεις που φέρει συνήθως ο προϋπολογισμός επιχείρησης και που, ως εκ τούτου, εξομοιώνονται με επιδότηση ⁽²²⁾.

(65) Οι επιδοτήσεις λειτουργίας και οι επενδυτικές επιχορηγήσεις ελαφρύνουν τις επιβαρύνσεις που συνήθως φέρει ο προϋπολογισμός του LNE. Οι επιδοτήσεις αυτές συνιστούν έτσι πλεονέκτημα για το LNE.

Νόθευση ή απειλή νόθευσης του ανταγωνισμού ευνοώντας ορισμένες επιχειρήσεις

(66) Το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ απαγορεύει τις ενισχύσεις που ευνοούν «ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένους κλάδους παραγωγής», δηλαδή τις επιλεκτικές ενισχύσεις.

(67) Εφόσον ο μόνος δικαιούχος των μέτρων που αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας είναι το LNE, ο όρος της επιλεκτικότητας πληρούται εμφανώς.

(68) Επιπλέον, πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι οι ενισχύσεις που αποσκοπούν στην απαλλαγή επιχείρησης από το κόστος που φέρει συνήθως στο πλαίσιο της τρέχουσας διαχείρισής της ή των συνήθων δραστηριοτήτων της νοθεύουν, καταρχήν, τους όρους του ανταγωνισμού ⁽²³⁾.

(69) Για το λόγο αυτό τα προαναφερόμενα μέτρα, που ευνοούν το LNE, δύναται να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό.

Επηρεασμός των συναλλαγών

(70) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι εν λόγω αγορές αποτελούν αντικείμενο ενδοκοινοτικών συναλλαγών. Το LNE πραγματοποίησε το 2005 κύκλο εργασιών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ύψους 4 εκατ. ευρώ (εκτός της Γαλλίας) και 2,35 εκατ. ευρώ εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το 2000, σύμφωνα με τη Γαλλία, το LNE πραγματοποίησε το 13 % του κύκλου εργασιών του εκτός Γαλλίας, δηλαδή 9 % στην Ευρωπαϊκή Ένωση και 4 % εκτός.

(71) Εντούτοις, προκειμένου να πληρούται ο όρος του επηρεασμού των συναλλαγών, η Επιτροπή δεν μπορεί να αποδείξει

την πραγματική επίπτωση αυτών των ενισχύσεων στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και την πραγματική στρέβλωση του ανταγωνισμού, αλλά πρέπει απλώς να εξετάσει κατά πόσο οι εν λόγω ενισχύσεις δύνανται να επηρεάσουν τις συγκεκριμένες συναλλαγές και να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό.

(72) Στο πλαίσιο αυτό, αρκεί να διαπιστωθεί ότι οι αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται το LNE έχουν διασυνοριακή διάσταση και ότι το LNE ανταγωνίζεται με επιχειρήσεις που εδρεύουν σε άλλα κράτη μέλη και με γαλλικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις εν λόγω αγορές σε διεθνή κλίμακα. Εν προκειμένω, κρίθηκε ότι κάθε χορήγηση ενισχύσεων σε επιχείρηση που ασκεί τις δραστηριότητές της στην κοινοτική αγορά δύναται να προκαλέσει στρεβλώσεις ανταγωνισμού και να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών ⁽²⁴⁾.

(73) Ως εκ τούτου, οι ισχυρισμοί της Γαλλίας σύμφωνα με τους οποίους οι συναλλαγές δεν θα επηρεάζονταν λόγω των αδύναμων τμημάτων αγοράς του LNE δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη, εφόσον άλλωστε τα ποσά που χορηγήθηκαν κάθε άλλο παρά αμελητέα είναι.

(74) Τα εν λόγω μέτρα δυσχεραίνουν περισσότερο τις εμπορικές δραστηριότητες κοινοτικών φορέων ⁽²⁵⁾, που θα επιθυμούσαν να αναπτυχθούν στη Γαλλία. Χωρίς τη δημόσια στήριξη, οι δραστηριότητες του LNE θα είχαν πιο περιορισμένη διάσταση, πράγμα που θα επέτρεπε την αύξηση του κύκλου εργασιών των ανταγωνιστών του LNE.

(75) Τα εν λόγω μέτρα που ενισχύουν τη θέση του LNE σε σχέση με άλλους ανταγωνιστές στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές, δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών και δύνανται να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό μεταξύ αυτών των ανταγωνιστών.

Αντιστάθμιση της υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας – η νομολογία Altmark

(76) Τον Ιούλιο του 2003, στην υπόθεση Altmark ⁽²⁶⁾, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι, στο βαθμό που κρατική παρέμβαση πρέπει να θεωρείται αντιστάθμιση που αντιπροσωπεύει τον αντισυμβαλλόμενο των παροχών που πραγματοποιήσαν οι δικαιούχες επιχειρήσεις για την εκτέλεση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, κατά τρόπο που οι εν λόγω επιχειρήσεις δεν επωφελούνται, στην πραγματικότητα, από χρηματοδοτικό πλεονέκτημα και που η προαναφερόμενη παρέμβαση δεν έχει συνεπώς ως αποτέλεσμα να τις τοποθετήσει σε ευνοϊκότερη ανταγωνιστική θέση σε σχέση με τις επιχειρήσεις που τις ανταγωνίζονται, μια τέτοια παρέμβαση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης. Προς τούτο, πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι τέσσερις όροι που αναφέρονται στην απόφαση.

⁽²¹⁾ Βλέπε απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Οκτωβρίου 1987, Γερμανία κατά Επιτροπής (248/84, Συλλογή σ. I-4013, σημείο 17).

⁽²²⁾ Βλέπε απόφαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2000, Γερμανία κατά Επιτροπής (C-156/98, Συλλογή σ. I-6857, σημείο 30 και η προαναφερόμενη νομολογία).

⁽²³⁾ Βλέπε απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2004, Valmont (T-274/01, Συλλογή σ. II-3145, σημείο 44 και η προαναφερόμενη νομολογία).

⁽²⁴⁾ Βλέπε, ιδίως, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 17ης Σεπτεμβρίου 1980, Philip Morris κατά Επιτροπής (730/79, Συλλογή σ. 2671, σημεία 11 και 12) και του Πρωτοδικείου της 30ής Απριλίου 1998, Vlaams Gewest κατά Επιτροπής (T-214/95, Συλλογή σ. II-717, σημεία 48 έως 50).

⁽²⁵⁾ Οι ανταγωνιστές του LNE είναι και επιχειρήσεις εθνικής διάστασης και διεθνείς όμιλοι (Bureau Veritas, Intertek κ.λπ.).

⁽²⁶⁾ Βλέπε απόφαση της 24ης Ιουλίου 2003, Altmark Trans και Regie-rungspräsidium Magdeburg (C-280/00, Συλλογή σ. I-7747, σημείο 87).

(77) Η Γαλλία εκτιμά ότι οι αντισταθμίσεις που καταβλήθηκαν στο LNE για τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας δεν συνιστούν απαγορευμένες κρατικές ενισχύσεις διότι θα έπρεπε να πληρούνται οι τέσσερις σωρευτικοί όροι που αναφέρει εν προκειμένω το Δικαστήριο.

(78) Η Επιτροπή δεν συμμερίζεται την άποψη αυτή.

(79) Πράγματι, ο τέταρτος όρος που διατυπώνεται στην απόφαση Altmark, όταν η επιλογή της επιχείρησης που έχει αναλάβει την εκτέλεση υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, σε συγκεκριμένη περίπτωση, δεν πραγματοποιείται στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης που επιτρέπει την επιλογή υποψηφίου ικανού να παρέχει τις υπηρεσίες με το ελάχιστο κόστος για τον φορέα, το επίπεδο της αναγκαίας αντιστάθμισης πρέπει να καθορίζεται βάσει ανάλυσης του κόστους που μέση επιχείρηση, ικανοποιητικά διαχειριζόμενη και επαρκώς εξοπλισμένη ώστε να ικανοποιεί τις δέουσες απαιτήσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας, θα έφερε για την εκτέλεση αυτών των υποχρεώσεων, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών εσόδων, καθώς και εύλογου οφέλους για την εκτέλεση αυτών των υποχρεώσεων.

(80) Η Γαλλία, στην επιχειρηματολογία της που αποσκοπεί να καταδείξει την τήρηση του όρου που διατυπώθηκε στο προηγούμενο σημείο, περιορίζεται να παρατηρήσει ότι η ανάλυση του κόστους που θα κατέβαλε μέση επιχείρηση πρέπει να λαμβάνει υπόψη την πολυμορφία των αποστολών δημόσιας υπηρεσίας που έχουν ανατεθεί στο LNE και οι οποίες αφορούν τόσο κανονιστικές εφαρμογές όσο και τη βασική έρευνα σε διάφορους τομείς (μετρολογία, υγεία, περιβάλλον, βιομηχανία, καταναλωτικά αγαθά, κατασκευαστικά προϊόντα, προϊόντα περιτυλίγματος και συσκευασίας).

(81) Καμία ανάλυση του κόστους «μέσης επιχείρησης, ικανοποιητικά διαχειριζόμενης» δεν προσκομίστηκε από τη Γαλλία. Επιπλέον, καμία εξήγηση δεν υποβλήθηκε όσον αφορά την ενδεχόμενη αδυναμία σύγκρισης του LNE με ανάλογη μέση επιχείρηση.

(82) Η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να θεωρήσει ex nihilo το συγκριτικό στοιχείο που απαιτείται από την κοινοτική νομολογία.

(83) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εκτιμά ότι το τέταρτο κριτήριο που διατυπώθηκε στην απόφαση Altmark δεν ικανοποιείται.

(84) Η ασαφής αναφορά της Γαλλίας στα σημεία 13 έως 17 όσον αφορά την πλαισίωση ουδόλως αλλάζει αυτή την αξιολόγηση.

Συμπέρασμα

(85) Έχοντας υπόψη το σύνολο των προαναφερόμενων αιτιολογικών σκέψεων, η Επιτροπή εκτιμά ότι τα κονδύλια του προϋπολογισμού καθώς και οι επιδοτήσεις που καταβλήθη-

καν από την εν λόγω τοπική αυτοδιοίκηση συνιστούν ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.

5.2. Παράνομος χαρακτήρας των ενισχύσεων

(86) Η Επιτροπή εκτιμά ότι δεν έχει επίπτωση για τους σκοπούς της παρούσας διαδικασίας το γεγονός ότι το διάταγμα του 1978 συνιστά καθεστώς χρηματοδότησης. Πράγματι, το εν λόγω διάταγμα είναι πολύ γενικό και οι αποφάσεις σχετικά με το ποσό των επιδοτήσεων που χορήγησε το κράτος και το BNM στο LNE λαμβάνονται σε ετήσια βάση, σύμφωνα με λόγους και όρους που μπορεί να διέφεραν μεταξύ των ετών. Οι ετήσιες επιδοτήσεις λειτουργίας καθώς και οι επενδυτικές επιχορηγήσεις που χορηγήθηκαν στο LNE συνιστούν νέες μεμονωμένες ενισχύσεις.

(87) Οι ενισχύσεις αυτές τέθηκαν προς εφαρμογή χωρίς να έχουν προηγουμένως κοινοποιηθεί στην Επιτροπή. Συνεπώς, είναι παράνομες.

5.3. Συμβιβασμοί των ενισχύσεων με την κοινή αγορά

5.3.1. Οι εξαιρέσεις του άρθρου 87

(88) Οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 83 παράγραφος 2 της συνθήκης σχετικά με τις ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρα προς μεμονωμένους καταναλωτές, οι ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα, καθώς και ενισχύσεις προς την οικονομία ορισμένων περιοχών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, στερούνται εμφανώς συνάφειας στη συγκεκριμένη περίπτωση.

(89) Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις του άρθρου 87 παράγραφος 3 της συνθήκης, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι εν λόγω ενισχύσεις δεν αποσκοπούν να ευνοήσουν την οικονομική ανάπτυξη περιοχών, στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση, ότι δεν συνιστούν σχέδιο ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος και δεν αποσκοπούν στην άρση σοβαρής διαταραχής της γαλλικής οικονομίας. Δεν αποσκοπούν ούτε και στην προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς. Όσον αφορά την παρέκκλιση του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ), η Επιτροπή εκτιμά ότι παραμένουν οι αμφιβολίες που εκφράστηκαν κατά την κίνηση της διαδικασίας: οι εν λόγω ενισχύσεις δεν ευνοούν την οικονομική ανάπτυξη ορισμένων περιοχών ή ορισμένων κλάδων παραγωγής.

(90) Πρέπει να επισημανθεί εν προκειμένω ότι ούτε οι γαλλικές αρχές ούτε τα ενδιαφερόμενα μέρη επικαλέστηκαν τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφοι 2 και 3 κατά τη διοικητική διαδικασία. Ίδιως, η Γαλλία θεώρησε ότι οι διατάξεις του άρθρου 87 δεν εφαρμόζονται διότι τα εξεταζόμενα μέτρα δεν δημιουργούν στρέβλωση του ανταγωνισμού και δεν επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

5.3.2. Το άρθρο 86 παράγραφος 2

(91) Το άρθρο 86 παράγραφος 2 προβλέπει ότι οι επιχειρήσεις που έχουν επιφορτιστεί με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος υπόκεινται στους κανόνες της παρούσας συνθήκης, ιδίως στους κανόνες ανταγωνισμού, εντός των ορίων όπου η εφαρμογή αυτών των κανόνων δεν εμποδίζει την εκπλήρωση *de jure* ή *de facto* της ειδικής αποστολής που τους έχει ανατεθεί. Η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν πρέπει να επηρεάζεται από μέτρο που αντιβαίνει στο συμφέρον της Κοινότητας.

(92) Σύμφωνα με το σημείο 26 της πλαισίωσης, η Επιτροπή εφαρμόζει για τις μη κοινοποιηθείσες ενισχύσεις τις διατάξεις της εν λόγω πλαισίωσης εφόσον η ενίσχυση χορηγήθηκε μετά τις 29 Νοεμβρίου 2005 και τις διατάξεις που ισχύουν τη χρονική στιγμή της χορήγησης της ενίσχυσης στις άλλες περιπτώσεις.

(93) Η παρούσα διαδικασία αφορά ενισχύσεις που χορηγήθηκαν πριν από τις 29 Νοεμβρίου 2005.

(94) Ως εκ τούτου, πρέπει να εφαρμόζεται η ανακοίνωση της Επιτροπής «Οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας στην Ευρώπη»⁽²⁷⁾, που ίσχυε τη χρονική στιγμή της χορήγησης της ενίσχυσης. Σύμφωνα με αυτήν, όταν οι κανόνες ανταγωνισμού εφαρμόζονται σε ενίσχυση υπό μορφή αντιστάθμισης δημόσιας υπηρεσίας, το συμβιβασμό με αυτούς τους κανόνες βασίζεται σε τρεις αρχές:

— ουδετερότητα έναντι της δημόσιας ή ιδιωτικής ιδιοκτησίας των επιχειρήσεων,

— ελευθερία των κρατών μελών να ορίσουν τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας με έλεγχο για τυχόν προφανή λάθη,

— αναλογικότητα ώστε οι περιορισμοί στον ανταγωνισμό και τις ελευθερίες της ενιαίας αγοράς να μην υπερβαίνουν το επίπεδο που είναι απαραίτητο για την αποτελεσματική παροχή αυτών των υπηρεσιών.

Ουδετερότητα

(95) Η τήρηση της αρχής της ουδετερότητας δεν συνεπάγεται καμία δυσκολία στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Αποστολή γενικού οικονομικού συμφέροντος

(96) Όσον αφορά το χαρακτηρισμό της αποστολής γενικού συμφέροντος του LNE ως αποστολή γενικού οικονομικού συμφέροντος, η Επιτροπή είναι αρμόδια να εκτιμήσει τον οικονομικό χαρακτήρα της εν λόγω δραστηριότητας και να ελέγξει κατά πόσο το κράτος μέλος δεν έχει διαπράξει προφανές σφάλμα αξιολόγησης χαρακτηρίζοντας την αποστολή γενικού συμφέροντος.

(97) Έχει ήδη καθοριστεί ότι οι δραστηριότητες του LNE στο δημόσιο τομέα είναι οικονομικές δραστηριότητες.

(98) Όσον αφορά το χαρακτηρισμό ως γενικού συμφέροντος, με εξαίρεση τους τομείς στους οποίους το εν λόγω ζήτημα αποτέλεσε ήδη το αντικείμενο κοινοτικής ρύθμισης, τα κράτη μέλη διαθέτουν ευρεία εξουσία αξιολόγησης, με την επιφύλαξη προφανούς σφάλματος αξιολόγησης που επισημαίνει η Επιτροπή.

(99) Εν προκειμένω, η Επιτροπή εκτιμά ότι ο ορισμός των αποστολών δημόσιας υπηρεσίας του LNE, όπως προκύπτει από το ιδρυτικό του κείμενο του 1978 και τα συμπληρωματικά έγγραφα που εκπονήθηκαν το 2005, είναι επαρκώς σαφής⁽²⁸⁾ και, ως εκ τούτου, δεν ενέχει προφανές σφάλμα αξιολόγησης εκ μέρους των γαλλικών αρχών. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις που διεκπεραιώνουν τη διαχείριση υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος πρέπει να έχουν αναλάβει αυτή την αποστολή με πράξη δημόσιας εξουσίας. Εν προκειμένω, οι επίσημες πράξεις της δημόσιας εξουσίας είναι ο νόμος 78-23 της 10ης Ιανουαρίου 1978 και τα διατάγματα του 2005. Επιπλέον, από το 1997, οι συμβάσεις στόχων που έχει συνυπογράψει το κράτος εκθέτουν επακριβώς και λεπτομερώς τις αποστολές του LNE.

(100) Οι παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων, που κατ' ουσία δείχνουν ότι έτσι θα είναι αδύνατο για τους ανταγωνιστές του LNE να καθορίσουν το όριο μεταξύ των ενδεχομένων υποχρεώσεων του παροχής δημόσιας υπηρεσίας και των εμπορικών δραστηριοτήτων του, δεν αναιρούν αυτό το συμπέρασμα. Στην πράξη αναφέρονται στην απαίτηση λογιστικού διαχωρισμού μεταξύ των δραστηριοτήτων που άπτονται της προαναφερόμενης υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος και των δραστηριοτήτων εμπορικού τύπου, με σκοπό την αποφυγή κάθε διεπιδότησης που είναι ασυμβίβαστη με τη συνθήκη ΕΚ. Αυτά τα τελευταία σημεία εξετάζονται παρακάτω.

Αναλογικότητα

(101) Η αναλογικότητα, που προκύπτει από το άρθρο 86 παράγραφος 2 συνεπάγεται ότι τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την εκπλήρωση της αποστολής γενικού συμφέροντος δεν δημιουργούν άσκοπες εμπορικές στρεβλώσεις. Ειδικότερα, πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλοι οι περιορισμοί που επιβάλλονται στους κανόνες της συνθήκης ΕΚ, δεν υπερβαίνουν το αυστηρά απαραίτητο για τη διασφάλιση της ορθής εκτέλεσης της αποστολής. Η παροχή της υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος πρέπει να διασφαλίζεται και οι επιχειρήσεις στις οποίες ανατίθεται η αποστολή πρέπει να είναι σε θέση να φέρουν την ειδική επιβάρυνση και το συμπληρωματικό καθαρό κόστος που δημιουργεί η συγκεκριμένη αποστολή.

(102) Η Επιτροπή εκτιμά ότι οι εν λόγω ενισχύσεις εντάσσονται στο πλαίσιο της αποστολής γενικού συμφέροντος του LNE.

⁽²⁷⁾ ΕΕ C 17 της 19.1.2001, σ. 4.

⁽²⁸⁾ Οι εν λόγω αποστολές εκτίθενται διεξοδικά στο τμήμα 2.

- (103) Στο πλαίσιο αυτό, εάν η ετήσια αντιστάθμιση που καταβάλλεται από τις δημόσιες αρχές είναι χαμηλότερη ή ίση με το καθαρό συμπληρωματικό κόστος που φέρει το LNE κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος, η αρχή της αναλογικότητας τηρείται. Αυτό θα ελεγχθεί εφόσον, υπό το πρίσμα σωστού καταλογισμού στο αναλυτικό λογιστικό καθεστώς προϊόντων και επιβαρύνσεων στο δημόσιο και τον εμπορικό τομέα, το αποτέλεσμα του δημόσιου τομέα που περιλαμβάνει το σύνολο των επιδοτήσεων του οικονομικού έτους είναι αρνητικό ή μηδενικό ή οδηγεί σε εύλογο όφελος, λαμβανομένων ιδίως υπόψη των δραστηριοτήτων και του τομέα στον οποίο λειτουργεί το LNE.

Αναγνώριση της μεθοδολογίας του αναλυτικού λογιστικού καθεστώτος του LNE

- (104) Η Επιτροπή εξέτασε τη μεθοδολογία του αναλυτικού λογιστικού καθεστώτος που χρησιμοποιεί το LNE, προκειμένου να ελέγξει εάν θα μπορούσε να προσδιορίσει πραγματικά όλα τα προϊόντα και τις επιβαρύνσεις που είναι συναφείς με την υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος για την περίοδο 1993-2005 ⁽²⁹⁾.
- (105) Το 2005, το αναλυτικό λογιστικό καθεστώς του LNE βασίζεται στη λογιστική καταχώρηση του πλήρους κόστους, που στηρίζεται σε επακριβή καταγραφή όλων των δραστηριοτήτων που έχουν περατωθεί, μέσω σημαντικού αριθμού επιχειρησιακών (80) και λειτουργικών τμημάτων (περίπου 40).
- (106) Τα έσοδα του εμπορικού τομέα του LNE συνίστανται από τον κύκλο εργασιών των πραγματοποιούμενων παροχών και άλλων προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων για παράδειγμα των καταστάσεων καταχωρισμένου προσωπικού, των λιμένων που τιμολογούνται στους πελάτες και εσόδων σχετικά με διατάξεις περί ανάληψης κινδύνων.
- (107) Τα έσοδα από το δημόσιο τομέα περιλαμβάνουν καθαυτά τον κύκλο εργασιών «μελέτες», τη σύμβαση «Μετρολογία» (πρώην BNM), διάφορα έσοδα (για παράδειγμα ζητήματα της διεθνούς τεχνικής συνεργασίας), τις επιδοτήσεις εκμετάλλευσης και το μερίδιο των επενδυτικών επιχορηγήσεων που μεταφέρεται από το λογαριασμό αποτελέσματος.
- (108) Το μερίδιο των επενδυτικών επιχορηγήσεων που μεταφέρεται από το λογαριασμό αποτελέσματος περιλαμβάνει τις επενδυτικές επιχορηγήσεις που χορηγεί η τοπική αυτοδιοίκηση. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω επιχορηγήσεις, που συνέβαλαν στη χρηματοδότηση των αναγκών μέσω για την πραγματοποίηση αποστολών δημόσιας υπηρεσίας που ανατέθηκαν στο LNE, συμπεριλαμβάνονται στην ανάλυση του ποσού της αντιστάθμισης που χορηγείται στο LNE για την αντιμετώπιση του κόστους των αποστολών υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος. Η κατανομή 2/3-1/3 μεταξύ του δημόσιου και του εμπορικού τομέα των αποσβέσεων

των κτιρίων είναι σύμφωνη με τους καταμερισμούς των κτιρίων «Trappes 3» και «Trappes 4».

- (109) Οι δαπάνες είναι του ίδιου χαρακτήρα μεταξύ του εμπορικού και του δημόσιου τομέα. Επιμερίζονται κατά το μεγαλύτερο μέρος σε άμεσο εργατικό δυναμικό, αγορές/υπεργολαβία/άμεσο κόστος, άμεσα έξοδα αποστολών, έμμεσα έξοδα, γενικά έξοδα, έξοδα υποδομής και αποσβέσεις.
- (110) Όσον αφορά ειδικότερα τις επιβαρύνσεις απόσβεσης και υποδομής υλικών που χρησιμοποιούνται τόσο στον εμπορικό όσο και στο δημόσιο τομέα, οι επεξεργασίες του αναλυτικού λογιστικού καθεστώτος βασίζονται σε ευρέως αποδεκτές μεθόδους, ανάλογα με το συντελεστή χρησιμοποίησης αυτών των υλικών.
- (111) Η Επιτροπή εκτιμά ότι η πραγματοποιηθείσα δειγματοληψία, που αντιπροσωπεύει το 70 % της αξίας των υλικών και εξοπλισμών του LNE, και που αποτελεί τη βάση για την επεξεργασία του λόγου καταλογισμού 44/56, είναι ικανοποιητική. Εξάλλου, η εφαρμογή αυτού του συνολικού συντελεστή κατανομής στους πιο δαπανηρούς εξοπλισμούς μπορεί να επεκταθεί σε λιγότερο ακριβούς εξοπλισμούς που παρεμβαίνουν ως συμπλήρωμα των βαρέων εξοπλισμών.
- (112) Επιπλέον, ο λόγος 44/56 είναι αποδεκτός για ολόκληρη την εξεταζόμενη περίοδο διότι οι δραστηριότητες του εμπορικού τομέα ακολουθούν ανοδική τάση ⁽³⁰⁾. Είναι συνεπώς εύλογο να εκτιμηθεί ότι ο συντελεστής χρησιμοποίησης των εξοπλισμών του δημόσιου τομέα που διαπιστώθηκε το 2005 συνιστά το ελάχιστο για την περίοδο 1993-2004.
- (113) Επιπλέον, η Επιτροπή εκτιμά ότι το περιθώριο ασφαλείας 10 % που χρησιμοποιήθηκε από τις γαλλικές αρχές στις εκ νέου επεξεργασίες τους σχετικά με την περίοδο 1993-2004, έχει ως αποτέλεσμα να μην υπερεκτιμώνται οι επιβαρύνσεις που καταλογίζονται στο δημόσιο τομέα και συνεπώς να μην δικαιολογούνται υπερβολικές κατά περίπτωση επιδοτήσεις. Συνεπώς, η προσέγγιση των γαλλικών αρχών είναι συνετή.
- (114) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει αφενός ότι το αναλυτικό λογιστικό καθεστώς του LNE ανταποκρίνεται στα πρότυπα που αναγνωρίζονται συνήθως στο συγκεκριμένο τομέα και δεν παρουσιάζει αξιοσημείωτες ιδιαιτερότητες και αφετέρου ότι οι εκ νέου επεξεργασίες που πραγματοποιήθηκαν για την κατάρτιση λογαριασμών κατά τομέα ⁽³¹⁾ την περίοδο 1993-2004 είναι αποδεκτές ⁽³²⁾.

⁽³⁰⁾ Ο εμπορικός τομέας αντιπροσωπεύει τα ακόλουθα ποσοστά του κύκλου εργασιών του LNE:
2005 — 71 %, 2004 — 70 %, 2003 — 69 %, 2002 — 66 %, 2001 — 66 %, 2000 — 66 %, 1999 — 64 %, 1998 — 65 %, 1997 — 61 %, 1996 — 60 %, 1995 — 58 %, 1994 — 60 %, 1993 — 62 %.

⁽³¹⁾ Τα έξοδα και τα έσοδα του «μεικτού» τομέα που αναφέρθηκε κατά την κίνηση της διαδικασίας κατανέμονται μεταξύ του δημόσιου και του εμπορικού τομέα σύμφωνα με τη μεθοδολογία που αναφέρεται στις προηγούμενες αιτιολογικές σκέψεις.

⁽³²⁾ Η δυνατότητα που έχει η Επιτροπή, ελλείψει διαθέσιμου αναλυτικού λογιστικού καθεστώτος, να βασίζεται σε αναλυτική ανασύσταση του κόστους, που πραγματοποιείται εκ των υστέρων με υπαγωγή, έγινε αποδεκτή από το Πρωτοδικείο [βλέπε απόφαση της 7ης Ιουνίου 2006 στην υπόθεση T-613/97, Union française de l'express (UFEX), Συλλογή 2006, II-01531, ιδίως το σημείο 137].

⁽²⁹⁾ Δεν είναι απαραίτητο, στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, να καθοριστεί κατά πόσο το LNE εφάρμοσε ξεχωριστό λογιστικό καθεστώς και κατέστησε εμφανές ότι η διάθεση των δημόσιων πόρων έγινε σύμφωνα με την οδηγία 80/723/ΕΟΚ της Επιτροπής. Τυχόν παράβαση αυτής της οδηγίας δεν επηρεάζει το συμβιβασμό των εν λόγω ενισχύσεων με την κοινή αγορά.

Έλλειψη υπεραντισταθμίσης

- (115) Τα ετήσια αποτελέσματα του δημόσιου τομέα, που περιλαμβάνουν τις δημόσιες επιδοτήσεις, όπως καθορίζονται από το αναλυτικό λογιστικό καθεστώς του LNE, είναι τα ακόλουθα:

(σε χιλιάδες ευρώ)

	Αποτέλεσμα δημόσιος τομέας	Αποτέλεσμα/κύκλος εργασιών δημόσιος τομέας (*)
2005	(1 414)	(8,4 %)
2004	(851)	(5,1 %)
2003	(321)	(2,2 %)
2002	204	1,3 %
2001	(186)	(1,3 %)
2000	(856)	(6,2 %)
1999	65	0,5 %
1998	(459)	(3,5 %)
1997	271	2,0 %
1996	(223)	(1,7 %)
1995	56	0,4 %
1994	178	1,3 %
1993	(41)	(0,3 %)

(*) Ο κύκλος εργασιών του δημόσιου τομέα δεν περιλαμβάνει τα μερίδια των επενδυτικών επιχειρηρήσεων που μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελέσματος.

- (116) Από το 1993, τα αποτελέσματα του δημόσιου τομέα, δηλαδή των δραστηριοτήτων που καλύπτονται από την υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος, ήταν συνήθως ελλειμματικά παρά τη χορήγηση των εν λόγω ενισχύσεων. Όταν εμφανίζεται πλεόνασμα, είναι χαμηλότερο ή ίσο με το 2 % του κύκλου εργασιών που πραγματοποιήθηκε στο δημόσιο τομέα. Το σταθμισμένο αποτέλεσμα για την περίοδο 1993-2005 είναι ζημία της τάξης του 1,9 %.

- (117) Τέτοια αποτελέσματα, αρνητικά κατά μέσο όρο, είναι προφανώς κατώτερα αυτού που μπορεί να συνιστά εύλογο όφελος για ενδεχόμενη συγκρίσιμη ιδιωτική επιχείρηση.

- (118) Επιπροσθέτως, η Επιτροπή εξέτασε λεπτομερώς τα αποτελέσματα και τον κύκλο εργασιών του LNE και των τριών ενδιαφερομένων, που έχουν δραστηριότητες συγκρίσιμες με εκείνες του LNE, για την περίοδο 1998-2005 ⁽³³⁾. Προκύπτει ότι οι λόγοι «καθαρό αποτέλεσμα επί κύκλου εργασιών» ήταν χαμηλότεροι για το LNE (-3,2 % για τις δραστηριότητες του LNE στο δημόσιο τομέα, 0,6 % για το σύνολο των

δραστηριοτήτων του LNE) από ό,τι για τους ενδιαφερόμενους, των οποίων οι λόγοι κυμαίνονται μεταξύ 0 % και 4 %. Αυτό επιβεβαιώνει το γεγονός ότι τα οφέλη του LNE στο δημόσιο τομέα μπορούν να θεωρηθούν λογικά.

- (119) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι το LNE δεν επωφελήθηκε καμίας υπεραντισταθμίσης των επιβαρύνσεων της παροχής υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος από το 1993. Οι αντισταθμίσεις δημόσιας υπηρεσίας που χορηγήθηκαν στο LNE την περίοδο 1993-2005 συνιστούν κρατικές ενισχύσεις συμβιβάσιμες με το άρθρο 86 παράγραφος 2 της συνθήκης.

- (120) Έπεται ότι δεν είναι αναγκαίο να ελεγχθεί η ύπαρξη διεπιδοτήσεων προς το LNE ⁽³⁴⁾ για τις δραστηριότητές του στον εμπορικό τομέα.

5.4. Μη εμπορικός χαρακτήρας ορισμένων δραστηριοτήτων του LNE στο δημόσιο τομέα

- (121) Πρέπει να παρατηρήσουμε ότι εάν ορισμένες δραστηριότητες, περιορισμένες άλλωστε, του LNE στο δημόσιο τομέα έπρεπε να θεωρηθούν μη εμπορικές ⁽³⁵⁾ και να εξομοιωθούν με καθήκοντα δημόσιας εξουσίας, θα υπήρχε επίσης λόγος να ελεγχθεί κατά πόσο οι αντισταθμίσεις που καταβάλλουν οι δημόσιες αρχές παραμένουν κατώτερες ή ίσες με το καθαρό κόστος που συνεπάγεται η εκτέλεση των προαναφερόμενων καθηκόντων ⁽³⁶⁾.

- (122) Η ανάλυση αυτή έχει ήδη πραγματοποιηθεί ιδίως στις αιτιολογικές σκέψεις 115 έως 120 και προκύπτει ότι δεν υπάρχει λόγος να αντιταχθεί στις εν λόγω αντισταθμίσεις. Οδηγεί εντούτοις στη θεώρηση ότι οι χρηματοδοτήσεις των προαναφερόμενων δραστηριοτήτων δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση.

5.5. Παρατηρήσεις τρίτων

- (123) Στις παρατηρήσεις που παρουσιάζονται στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, ορισμένοι ανταγωνιστές ανέφεραν κι άλλες ενισχύσεις από τις οποίες επωφελήθηκε το LNE. Τα μέτρα αυτά δεν αποτέλεσαν το αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας. Λαμβανομένων υπόψη των απαντήσεων των γαλλικών αρχών, η Επιτροπή εκτιμά εντούτοις ότι διαθέτει επαρκή πληροφόρηση για να λάβει θέση απέναντί τους.

⁽³⁴⁾ Κατόπιν ανάλυσης των όρων των δανείων που χορηγούν οι τράπεζες στο LNE, ακόμα και αν η απορρέουσα εγγύηση του καθεστώτος δημόσιου ιδρύματος βιομηχανικού και εμπορικού χαρακτήρα πρόσφερε πλεονέκτημα στο LNE για τις δραστηριότητες του δημόσιου τομέα, αυτό το πλεονέκτημα εξακολουθεί να έχει πολύ χαμηλή αξία, προσεγγίζοντας το ποσό ήσσονος σημασίας, και δεν οδηγεί στην αμφισβήτηση των δοκιμών αναλογικότητας που πραγματοποιήθηκαν στις αιτιολογικές σκέψεις 101 έως 103 για το θέμα των αντισταθμίσεων δημόσιας υπηρεσίας.

⁽³⁵⁾ Όπως θα μπορούσε ιδίως να είναι η περίπτωση της βασικής έρευνας στη μετεωρολογία.

⁽³⁶⁾ Βλέπε εν προκειμένω την απόφαση 2001/46/EK της Επιτροπής της 26ης Ιουλίου 2000 σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που χορήγησε η Γερμανία υπέρ του ομίλου Sican και των συνεργατών του (ΕΕ L 18 της 19.1.2001, σ. 18), ιδίως τα σημεία 87 έως 92.

⁽³³⁾ Για τα εργαστήρια Pourquery, τα διαθέσιμα στοιχεία σταματούν στο 2004.

- (124) Το συνολικό ποσό των επιδοτήσεων που χορηγήθηκαν στο LNE από την περιφέρεια Île-de-France με σκοπό τη χρηματοδότηση της εμπορικής έκπτωσης που χορηγεί το LNE στις MME της περιοχής, ανήλθε σε 61 000 ευρώ το 2003. Στο βαθμό που οι επιδοτήσεις αυτές μπορούν να αναλυθούν ως ενισχύσεις στο LNE (και όχι στους πελάτες MME) και δεν άπτονται υφιστάμενου καθεστώτος ενισχύσεων (βλέπε σημείο 54), ικανοποιούν τους όρους του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 69/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας ⁽³⁷⁾. Συνεπώς, η Επιτροπή δεν μπορεί να αντιταχθεί σε αυτές.
- (125) Η Επιτροπή σημειώνει εξάλλου ότι η ADEME δεν χορήγησε καμία ενίσχυση στο LNE.
- (126) Ούτε η προβαλλόμενη χρησιμοποίηση των επίσημων λογότυπων της Γαλλικής Δημοκρατίας από το LNE, ούτε ο βαθμός συμμετοχής του στις εργασίες διεθνών οργάνων δεν φαίνονται συναφή εν προκειμένω. Το λογότυπο του LNE διαφέρει από το επίσημο λογότυπο του οποίου η χρησιμοποίηση προορίζεται αποκλειστικά για τις δημόσιες αρχές. Όσον αφορά την εκπροσώπηση των δημόσιων αρχών σε ορισμένα ευρωπαϊκά και διεθνή όργανα (ομάδες εργασίας του Διεθνούς Οργανισμού Νομικής Μετρολογίας (OIML) και της επιτροπής ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νομικής μετρολογίας (WELMEC)), το αποτέλεσμα όσον αφορά την εικόνα που δύναται να παράσχει στο LNE δεν εξομοιώνεται με κρατική ενίσχυση.
- (127) Τα προβαλλόμενα πλεονεκτήματα σχετικά με την αυτασφάλιση, ένα ειδικό καθεστώς εργατικού δικαίου για τους μισθωτούς και τη δωρεάν αρχειοθέτηση, στην πραγματικότητα δεν υπάρχουν. Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια του LNE, που αντιπροσωπεύουν εξάλλου επιβάρυνση άνω των 300 000 ευρώ το 2004, είναι πανόμοια με εκείνα που συνάπτουν οι ιδιωτικές επιχειρήσεις. Οι μισθωτοί του LNE δεν άπτονται ειδικού καθεστώτος, όπως αυτό της δημόσιας διοίκησης, αλλά άπτονται του ιδιωτικού δικαίου, τόσο για την ασφάλιση ανεργίας όσο και για τη συνταξιοδότησή τους. Τέλος, το LNE δεν επωφελείται δωρεάν αρχειοθέτησης: αντίθετα, το αντίστοιχο άμεσο κόστος ήταν της τάξης των 80 000 ευρώ το 2005.
- (128) Η πραγματική άδεια την οποία διαθέτει το LNE στο πλαίσιο της έκπτωσης φόρου για την έρευνα δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1, ειδικότερα διότι αυτή η πραγματική άδεια δεν συνεπάγεται κρατικούς πόρους. Εξ αυτού προκύπτει ότι το LNE αποτέλεσε αντικείμενο *ad hoc* αξιολόγησης των ερευνητών του στο πλαίσιο των δημόσιων υποχρεώσεων του στον τομέα της έρευνας. Εξάλλου, η έκπτωση φόρου για την έρευνα λαμβάνεται υπόψη στα έσοδα και τις επιβαρύνσεις του LNE.

- (129) Όσον αφορά τη στήριξη που παρείχαν τα τελωνεία στο LNE, δεν τεκμηριώνεται από κανένα ακριβές στοιχείο. Φαίνεται ότι η DGDDI προσέφευγε στα δικά της εργαστήρια, σε εκείνα του DGCCRF ή σε εξωτερικά εργαστήρια, μεταξύ των οποίων το LNE, το Εθνικό Ινστιτούτο Έρευνας και Ασφάλειας ή το Centre scientifique et technique du bâtiment (Επιστημονικό και τεχνικό κέντρο για τα κτίρια, CSTB) για τα κατασκευαστικά προϊόντα.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- (130) Με την επιφύλαξη του τμήματος 5.4, οι αντισταθμίσεις δημόσιας υπηρεσίας υπό μορφή κονδυλίων του κρατικού προϋπολογισμού και του BNM καθώς και οι επιδοτήσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης που χορηγήθηκαν στο LNE την περίοδο 1993-2005 συνιστούν κρατικές ενισχύσεις.
- (131) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η Γαλλία παρανόμως εφάρμοσε τις εν λόγω ενισχύσεις παραβαίνοντας το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης.
- (132) Ωστόσο οι ενισχύσεις αυτές είναι συμβίβαστες με το άρθρο 86 παράγραφος 2 της συνθήκης.
- (133) Η παρούσα απόφαση δεν αφορά την κρατική εγγύηση από την οποία μπορούν να επωφεληθούν οι δραστηριότητες του LNE στον εμπορικό τομέα, λόγω του καθεστώτος EPIC του συγκεκριμένου οργανισμού. Η πτυχή αυτή, που οδηγεί σε πρόταση λήψης πρόσφορων μέτρων βάσει του άρθρου 88 παράγραφος 1 της συνθήκης ⁽³⁸⁾, θα αποτελέσει το αντικείμενο μεταγενέστερων αποφάσεων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι αντισταθμίσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας που εφάρμοσε παρανόμως η Γαλλία για το Laboratoire national de métrologie et d'essais την περίοδο 1993-2005 συνιστούν κρατικές ενισχύσεις ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Γαλλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 22 Νοεμβρίου 2006.

Για την Επιτροπή
Neelie KROES
Μέλος της Επιτροπής

⁽³⁷⁾ ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 30.

⁽³⁸⁾ Ενίσχυση E 24/2004 και επιστολή της 5ης Ιουλίου 2005.